

Det er muligt, at de Herrer senere kunne skyde sig ind under de paagældende to Højrelandstingsjuristers Autoritet, men vi mene imidlertid, at vi bør have vort selvstændige Ansvar og maa handle ud derfra, og vi agte ikke senere at skyde os ind under nogen anden Autoritet paa Rigsdagen. Men naturligvis er en fuldstændig Omstøbning af saavel den civile, som den kriminelle Retspleje en Opgave, der teknisk set lige saa lidt som Forsvarssagen kan løses af Rigsdagen; der maa man lade de sagkyndige være vejledende og overfor det da foreliggende udøve Kritik, saa godt som man kan.

Vi havde imidlertid ogsaa vore reelle Indvendinger mod det Forslag, som da forelaa, navnlig mod Nævningers Indførelse. Denne er ganske vist væsentligst motiveret ved, at Grundloven fordrer dem, men Grundloven indeholder jo andre Fordringer, navnlig om Adskillelse mellem Domsmagten og Administrationen, der efter min Mening er meget vigtigere end Nævningers Indførelse, fordi der i en saadan Adskillelse jo indholdes en Garanti mod Administrationsovergreb, om end en saadan Garantis Gennemførelse ikke kan siges at være saa forfærdelig nødvendig, naar vi se hen til Forholdene, som de faktisk foreligge for os. Men Nævningers Indførelse have vi jo haft meget imod og have vedblivende imod. Og det er med en vis Tilfredsstillelse, at jeg i den senere Tid har set, at man ogsaa i nogle af Regeringspartiets Blade er bleven noget betænkelig ved Nævningers Indførelse, naar man ser hen til den nye — ja, jeg kan godt sige Retsbevidsthed, som man i en vis Del af Pressen herhjemme søger at indpode Befolkningen. Naar denne Indpodning kommer til at virke, vil den nye Retsbevidsthed ogsaa komme til ganske naturligt at udøse sin Indflydelse paa Nævningers Afgørelser paa en Maade, som jeg ikke tror, Samfundet er tjent med, men for hvilken det Flertal, der har vedtaget Retsreformen, kommer til at bære Ansvaret.

Der er jo vedblivende, hvad Retsplejelovens Indhold angaar, stærk Tvivl og Ængstelse paa forskellige Punkter, men det er det jo ikke Stedet her at drøfte i Øjeblikket. Vi mene, at Loven bør nu, om Flertallet er til Sinds, som det var i Foraaet, gennemføres. Vi agte da ikke med vore Stemmer at lægge Hindringer i Vejen derfor. Men jeg siger: Hvis Flertallet er saaledes til Sinds, at Loven skal gennemføres! Maa jeg da minde om, at Alberti kort efter sin Afgang holdt

en Tale, hvori han brovtede med den Tillid, Rigsdagens to Ting havde vist ham ved at give ham denne Lov. Jeg maa dertil sige, at hvad Lovens Indhold angaar, har han efter min Mening ikke været berettiget dertil. Man maa forudsætte, at Rigsdagens to Ting have vedtaget Indholdet af denne Lov paa Grund af dette selv, rent sagligt. Men der er dog alligevel kommet et Moment til, som nu maa tages op. Thi medens jeg ikke mener, at Alberti i Almindelighed var berettiget til at brovte af denne Tillid, er der et Punkt, paa hvilket der er vist ham blind Tillid, og det er med Hensyn til de Oplysninger, han har givet om Lovens finansielle Virkninger. Dem har intet af Tingene kunnet kontrollere. Den eneste Oplysning, vi have faaet paa vor Forespørgsel i Fællesudvalget, var en Lap Papir, paa hvilken der stod nogle Beløb, nogle Summer angivne, de var summerede sammen og udgjorde et Beløb paa 462,000 Kr. Disse Oplysninger var tilvejebragte i en ganske overordentlig kort Tid. Men det kan man sige for sikkert — og det fremgaar ogsaa, naar man blot ser paa de enkelte Tal — og nu maaske mere end tidligere, at de Alberti'ske Tal kan man ikke stole paa. Der er der altsaa kommet et nyt Moment til, og jeg antager, at hele Tinget er interesseret i at faa oplyst, hvorvidt dette Grundlag for Lovens Vedtagelse — dens finansielle Virkning — er til Stede. Jeg vil da henstille, at denne Sag gaar til Udvalg, hvor saadanne Oplysninger kunne erhverves, og Flertallet derefter kan afgøre, om Oplysningerne ere af en saadan Natur, at Sagen alligevel bør gennemføres. I saa Tilfælde agte vi paa ingen Maade med vore Stemmer at lægge Hindringer i Vejen for Gennemførelsen.

Det er muligt, at der vil blive fremsat forskellige Ændringsforslag; der er nylig blevet bebudet saadanne fra et æret Medlem, og det er muligt, der vil komme flere. Hvis da Oplysningerne om den finansielle Virkning ikke virke afskrækkende paa dette Tings Flertal, er vor Stilling den, at vi kun ville gaa med til Ændringer, hvis Indhold vi i øvrigt billige, og som have Sikkerhed for at kunne gennemføres i begge Ting. Men vi ville ikke gaa med til gennem Ændringsforslag, saaledes som Sagen i dette Øjeblik foreligger, at spænde Ben for Gennemførelsen, naar der i øvrigt er Tendens hos Flertallet til at faa Loven gennemført. Jeg tror, det er et rigtigt og loyalt Standpunkt at indtage i denne Sag.

Altsaa, de 462,000 Kr. er der ikke et Menneske, der tror paa. Paa dette Punkt